

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Feminist coğrafyanın özellikli amacı, toplumsal cinsiyet ve mekâna göre olan bölünmeleri araştırmak, açığa çıkarmak, sorgulamak ve böylece de toplumsal cinsiyet ve mekânın karşılıklı ilişkisini ve onların yaygın olarak benimsenmiş olan doğallığını sorunsallaştırarak görünür kılmaktır.
- ▶ Erkek ve kadınların mekân ve yerleri ne şekilde deneyimledikleri ve buraları nasıl pratik ettikleri kadar toplumsal cinsiyetin yansıdığı mekânları ve yerleri araştırmak feminist coğrafyanın konusudur (McDowell, 1999: 12).

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Feminist coğrafya 1970'lerin ortalarında ilk kez batı akademisinde ortaya çıkmış ve fakat 1980'lerde feminist coğrafyacıların beşeri coğrafyada bu alt disiplini ciddi olarak çalışmaya başlamalarıyla kimlik ve yer kazanmıştır (McDowell, 1993a).
- ▶ Feminist coğrafya, diğer feminist çalışmalar yürüten disiplinlerde olduğu gibi, toplumsal cinsiyeti ve toplumsal cinsiyet ilişkilerini araştıran eleştirel bir nosyona sahiptir.

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Bu alt disiplin aynı zamanda politik bir bakış açısına da sahiptir ve feminist coğrafyacılar diğer feminist araştırmacılar gibi erkek patriyarkasına meydan okuyarak kadınların toplumsal yaşamını iyileştirmeye ve geliştirmeye odaklanırlar (Dixon ve Jones III, 2006).
- ▶ Böylece feminist coğrafyacılar toplumsal cinsiyet ve cinsiyet ilişkilerini mekânsal yaklaşımla araştırmaya ilgi duyarlar (Dixon ve Jones III, 2006).
- ▶ Bu alt disipline mensup araştırmacılar teorik odaklarını sürekli değiştirmiş ve geliştirmişler; mekân ve toplumsal cinsiyet arasındaki ilişkiyi çeşitli biçimlerde kavramsallaştırmışlardır (McDowell, 1993a; Peet, 1998; Sharp, 2004).

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Gillian Rose (1993) "Feminism and Geography" isimli kitabında beşeri coğrafya disiplinindeki feminist düşüncenin tarihini bir çizelgeyle açıklar. Rose (1993), tarihsel olarak disiplinin 'eril' bakış açısına göre uyarlanmış olduğunu ve coğrafi bilginin üretiminin de beyaz ve heteroseksüel erkek baskınlığı vasıtasıyla yapılmakta olduğundan bahseder.
- ▶ Geleneksel düşünce kapsamlı bilgiler sağlamakla birlikte kadınların öznelliğini, görünürlüğü ve seslerini hariç tutar.

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Bu nedenle de kabaca 1980'lere kadar kadın coğrafyacılar tarafından üretilen veya kadınların deneyimlerini ve öznelliklerini merkeze alan çalışmalar disiplin içinde güçlü bir dirençle karşılaşmıştır (Rose, 1993).
- ▶ Buna karşıt olarak özellikle erken dönem feminist coğrafyacılar akademik coğrafyayı yönlendiren erkek merkezli epistemoloji ve disiplinin kendi mekânsal düşüncesinin eril yaklaşımdan nasıl da etkilenmiş olduğunu eleştirdiler (Rose, 1993; Dixon ve Jones III, 2006).

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Erken dönem feminist coğrafyacılar,ilk olarak, 1970'lerde hümanist ve yapısalcı coğrafyacılar tarafından üretilen mekânsal teoriyi eleştirmeye başladılar.
- ▶ Bu doğrultuda onlar, batı bilim pratiğindeki mekânsal düşünceyi yönlendirip yer edinmesi gereken ikili mantığı kabullenmeleri bakımından disiplinin başarısız olduğunu öne sürdüler (Rose, 1993; Johnston, 2005).Bunda haklıydılar.

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Bu tür argümanları desteklemek adına feminist coğrafyacılar yer-mekân, yerel-küresel ve özel-kamusal ikiliklerinde olduğu gibi sayısız mekânsal karşıtlık kategorilerini erkek-kadın ikiliğini açıklamada kullandılar.
- ▶ Bu ikilikte kamusal mekân tarafın bir ucunda yer alarak erirken, evin özel mekânın yansıması olarak dişil ve yerel olduğu vurgulandı (Bondi, 2005; Pratt, 2005).
- ▶ Feminist coğrafyacılar mekâna ilişkin bu kavramsallaştırmaları ve bu yapının sürmesiyle toplumda kadınlar açısından ortaya çıkan materyalist sonuçları enine boyuna tartıştılar.

10 Feminist Coğrafyalar

- ▶ Erken dönem feminist coğrafyacılar 1970'lerde -ilk olarak- hümanist ve yapısalci coğrafyacılar tarafından üretilen mekânsal teoriyi eleştirmeye başladılar.
- ▶ Bu doğrultuda onlar, batı bilim pratiğindeki mekânsal düşünceyi yönlendirip yer edinmesi gereken ikili mantığı kabullenmeleri bakımından disiplinin başarısız olduğunu öne sürdüler (Rose, 1993; Johnston, 2005). Bunda haklıydılar.
- ▶ Bu tür argümanları desteklemek adına feminist coğrafyacılar yer-mekân, yerel-küresel ve özel-kamusal ikiliklerinde olduğu gibi sayısız mekânsal karşıtlık kategorilerini erkek-kadın ikiliğini açıklamada kullandılar.
- ▶ Bu ikilikte kamusal mekân tarafın bir ucunda yer alarak erirken, evin özel mekânın temsiliyet birimi olarak dişil ve yerel olduğu vurgulandı.